



ГАЗЕТ ЛЭДЗОНЫ: ВКП(б) ЕМДИНСА  
РАЙКОМ ДА РАЙИСПОЛКОМ

№ 20 (714)

ФЕВРАЛЬ 23 ЛУН

1939 ВО

\*♦♦♦\*

Пето тѳлысын 10 номер

## СОЦАЛЫЗМ СТРАНАСА АРМІАЛЫ XXI ВО

Талун великѳ советскѳ народ ыжыд кыпыдлунѳ да радујтѳмѳн празнујтѳ героическѳ Рабоче-Крестьянскѳ Краснѳ Арміялы да Военно-Морскѳ Флоты славнѳ кыч бѳи во тыран лун.

Славнѳ Краснѳ Арміялы да Военно-Морскѳ Флотлѳн героическѳ истѳријаыс—Советскѳ государствоса рабочѳјас да крестьяна независѳмѳст да свобѳда вѳсна, народлѳн шуд вѳсна, социализм победа вѳсна тышлѳн революционнѳ истѳрија. Гражданскѳ војнаса бѳин чужѳм Краснѳ Армія мунѳ сѳкыд туј, белогвардейскѳ бандајаслы да интервентјаслы паныд косјасын, вевтѳис ассѳ кулытѳм слабаѳн.

Гражданскѳ војна дырјѳ, кор белогвардейскѳ бандајас интервентјаскѳ сојузын сѳд кырнышјас моз быд боксаѳ атакујтѳсны том Советскѳ республикаѳ, кор кѳсјсны мырѳфыны мѳянлыг Великѳ Октябрскѳ революціјаса завојеванѳјас, Краснѳ Армія жын выјѳ пастѳг, шыгѳн, лока вооружѳтѳм пастѳртѳс став прѳтѳвникјас сѳ. Краснѳ Армія победоноснѳја петѳс гражданскѳ војнаыс.

Мѳян коммунистическѳ партија, мѳян став советскѳ народ горѳитчѳ сѳјѳн, „мыј Краснѳ Арміялы удајтѳс честѳн мунны мѳян странаса рабочѳјаслѳн да крестьяналѳн пышкѳсса да ортѳсы врагјаскѳд чорыд тышјаслыг сѳкыд туј, мыј сылы удајтѳс сформѳтчыны зев ыжыд боевѳд революционнѳ вынѳ рабочѳ класслѳн врагјаслы страх вылѳ, став нарѳтѳмјаслы да увтыртѳмјаслы радлѳм вылѳ“ (Сталин).

Краснѳ Армія победѳтѳс сы вѳсна, мыј сѳјѳс котыртѳсыс да сылѳн вѳжѳыс ем Ленинлѳн—Сталинлѳн партија, мыј странаѳс став врагјасыс дорѳѳмын вескѳдлѳсны пролетарскѳ революціалѳн генѳиалнѳ вѳжѳјас В. И. Ленин да И. В. Сталин, а сѳжѳ славнѳ полководецјас К. Је. Ворошилов, М. В. Фрунзе, Г. М. Будѳнны, Г. К. Орѳжоникѳдзе, С. М. Киров, В. В. Кулѳышев.

Большевицкѳ партија да великѳ Сталин вескѳдлѳм улын луныс-лун јѳнмѳ да крепамѳ мѳян рѳднѳ Краснѳ Армія. Социализмлѳн всемирно-истѳриическѳ победајас сетѳсны позанлун вооружѳтѳны мѳянлыг Краснѳ Арміяѳс да Флотѳс нервѳкласнѳд техникаѳн да снарѳажениѳѳн.

Мировѳ империализм уна

пѳрѳѳ-нын зѳлис видлыны Советскѳ Сојузлыг вынѳјѳрсѳ. Но просчитѳјтѳсны! Мѳян Советскѳ границајас крепыд томанјас сајын, сѳјѳс виѳны советскѳ народлѳн славнѳ патриѳтјас. Хасан ты рајѳнын событѳјејас нѳшта і нѳшта ѳтчыд петкѳдлѳсны став мирлы, мыј смертѳ вѳчысѳ зѳк быдѳнѳс, кодѳ сѳмын лыгтѳс ускѳдчыны рабочѳјаслѳн да крестьяналѳн мирын медвоzza государство вылѳ. Краснѳ Арміялыг грознѳ да сокрушитѳлнѳ вынѳс враг испѳйтѳтѳс аслас собственинѳ кучѳк вылын. Советскѳ став народ горѳитчѳ Хасанса геројјасѳн, горѳитчѳ аслас рѳднѳ Краснѳ Арміяѳн, Краснѳ Флотѳн да авиацијаѳн.

Талун,—„Февраль 23-ѳд лунѳ, Краснѳ Арміялы 21 во тыран лунѳ, ставѳн, кодѳ нубѳдѳ почѳтнѳд служба социализм странаса вооружѳннѳ вынѳјас радјасын, прѳмитасын прѳсага. Воѳд том красноармејецјас да краснофлѳтецјас кутасын прѳсагајтѳны војсковѳ частѳ асланыс воѳм бѳрын кык тѳлысыс не сорѳнжык.

Прѳсага лун—сѳјѳ торжественнѳд, радујтана, вунѳдлытѳм событѳје быд красноармејец, командѳр да комиссар олѳмын. Том боејецјаслѳн прѳсага лун—сѳјѳ став војнскѳ частлѳн празник.

Асланыс рѳѳиналы, асланыс народлы великѳ клятѳва сетѳмѳн, војенно-служашѳщѳјас обѳазујтѳѳны лѳны ѳтѳчествѳѳс ѳсциплинированнѳја, стојкѳја, повтѳг, бѳѳгелнѳја дорѳјејасѳн, кѳсјсѳѳны став вынѳјас да став способностјас сетѳны оборѳна ѳѳлѳлы, кѳсјсѳѳны упорнѳја да настојчивѳја велѳдны војеннѳ іскусство“.

Рабоче-Крестьянскѳ Краснѳ Арміяса да Флотса боејецјас, командѳрјас да комиссарјас тырвыѳд даслунѳн, торжественнѳја да достојнѳја сетасын великѳ клятѳва служѳтѳны честнѳја, вераѳн да правдаѳн, став сѳдлѳмсагыс асланыс народлы, рѳѳиналы да советскѳ правѳтелствѳлы.

Ленин—Сталин знамја улын советскѳ народ победѳтѳс гражданскѳ војна војасѳ. Ленин—Сталин знамја улын советскѳ народ стрѳитѳс рабочѳјас да крестьяналыс мирын медвоzza социалистическѳ государство. Ленин—Сталин знамја улын советскѳ народ мунѳ воѳд да победѳтѳс коммунизм торжество вѳсна тышын став мирын.

## Славнѳ полководецъяс



СНИМОК ВЫЛЫН: И. В. Сталин (1919 во).



СНИМОК ВЫЛЫН: Г. М. Киров јорт—XI-ѳд арміяын Революционнѳ Војеннѳ Сѳветса шлен (1920 во).



СНИМОК ВЫЛЫН: Оборѳна куза Народнѳ Комиссар Советскѳ Сојузса маршал К. Је. Ворошилов.

## ВОЕННѳ ПРИСЯГА

Ме, Советскѳ Социалистическѳ Республикајас Сојузса граждѳнин, Рабоче-Крестьянскѳ Краснѳ Армія радјасѳ сувтѳмѳн, прѳнимајѳ прѳсага да торжественнѳја кѳсјыса лѳны честнѳд, храбрѳд, ѳсциплинированнѳд, бѳѳгелнѳд боејѳн, стрѳга хранѳтѳны војеннѳ да государственнѳ тајна, кывшутѳг пѳртѳны олѳмѳ став војнскѳ уставјас да командѳрјаслыс, комиссарјаслыс да началникјаслыс прѳказјас.

Ме кѳсјыса добросовестнѳја велѳдны војеннѳ ѳѳлѳ, быд ног виѳны војеннѳ да народнѳ имущѳство да медбѳрја лѳлыштѳмѳз лѳны преданнѳѳн аслам народлы, аслам советскѳ рѳѳиналы да рабоче-крестьянскѳ правѳтелствѳлы.

Ме пыр дас рабоче-крестьянскѳ правѳтелство прѳказ сертѳ сувтѳны ассым рѳѳинаѳс—Советскѳ Социалистическѳ Республикајаслыс Сојуз дорѳѳм вылѳ да, кычѳ Рабоче-Крестьянскѳ Краснѳ Арміјаса војн, ме кѳсјыса дорѳыны сѳјѳс мужественнѳја, кужѳмѳн, достоинствоѳн да честѳн врагјас вылын тыр победа шѳдѳдѳм могыс ассым вѳр да самѳ олѳмѳс жалѳттѳг.

Лѳк мѳвп куза-жѳ-кѳ ме нарушѳта ассым тајѳ торжественнѳ прѳсагаѳс, то мед менѳ чорыда карајтѳс советскѳ закон да кыщѳлас ужалыс јѳздѳн всеѳбщѳј лѳглѳч да презренѳје.



СНИМОК ВЫЛЫН: Хасан ты рајѳнса бојјасын участѳвуйтѳс Советскѳ Сојузса Герѳ лейтенант И. Н. Машлак.



НИ ОДНОЈ ПАДѳ ЧУЖѳЙ ЗЕМЛИ НЕ ХѳТИМ Нѳ И СВОЕЙ ЗЕМЛИ НИ ОДНОГО ВЕРШКА СВОЕЙ ЗЕМЛИ НЕ ОТДАДИМ НИКОМУ (Сталин)

„Мѳ сулалам мир вѳсна да дорјам мирлыг ѳѳлѳ. Но мѳ огѳ полѳдѳ угрозајасыс да дасѳѳ вѳчавѳзны ударѳн војна ѳзтыгјас удар вылѳ“ (Сталин).



# МЕНАМ БОЛЕВӨЙ ЭПИЗОДЖАС

## Жемца станция динин бој

Винјорным вөлі ічөт, ставыс 200 морт. Но та выльö вичөдтөг ми ускөдчим ыжыд вына белөј отрадкөд Жемца станция вөсна косө.

Враг действујтис мудар. Мижавлы паныда интенсивнөј би ез вост. Сижө мижанөс топөдис кышө. Ротнөј командир дуда јорт гөгөрвоис, мыј враг зев мудар да ыжыд вына. Сижө кутис корны содтөд вын да бојеприпасјас. Но ставыс вешдрө. Отсөг мижанлы ез во. Ташөм торјыд ферт ез вөв случајнөјдөн. Тани действујтис јуда трөцкјлөн пеж вражескөј кыс. Сижө ставсө вөчис сы выльө, медем ми шедим белөј лапа улө.

## Казанувса кос

Сентябр төлысса вој. Ми пукалим окопјасын да мөдөмдөд сорыталим, дырө нөшта ог ускөдчө враглы паныда косө. Сөдөмјас ставнымлөн өзис ыжыд ентузиазмөн. Окопны быд пукалыс красноармејцлөн вөлі өтө мөвп: „пасвартны торпыргөд белөј гафиналыс војска“.

Окопны недыр пукалом бөрын, кылис мижан командирлөн сталнөј гөдөсис: —Ур-а-а! В-ат-а-ку-у!

Командир ез-на уфит по-мавны командасө, ми ставөн-нын вөлі чечыштөмаөс окоп воэвыльө да ускөдчим атакөб.

Прөтивник мижанлы паныдөн востис јон ураганнөј би артиллериясыс, пулемјотјасыс да с. в. Мижан радјас кутисны гежөдмыны. Бој муван поле выв тырис кулөм да ранитчөм јөзөн. Гөгөр чард гымөн гымалис снарадјаслөн потласөм. Кыз мижанла дорсаң, сизі і

## Карабашскөј гөра дорса тыш

Карабаш вөсна бој, прөтивниккөд пансылис унаыс, но ставыс вөліны успехтөмөс.

Сувтис 1917 вөса октябр төлысса вој. І тајө војнас ми решитим көт кыз, а Карабаш гөраыс тылө пырөмөн врагөс вөтлыны.

Вој вөлі пемыд. Белөј војскалыс левөј флангсө кышовтөмөн, прөтивниклы пырим тылас. Кор тырвыжө лоим да сөбс, командирөн условнөј синал сетөм бөрын ставөн ускөдчим јон

## Верхнеј Сардик сикт вөсна тыш

Муртса асывла дорын төдчис кыа. Прөтивник ми выльө ускөдчис атакөб. Тајө каднас ме вөлі зводнөј командирөн. Виэда, дыр мөвпалөмөн положеније вермас мижанлөн сөктаммыны. Ме пырыс-пыр-жө сеті команда: —К оружию!—Регыдөн став красноармејцјас вөліны полнөј бојевөј пөрадокын. Мыјөн помешченијеыс петим, пырыстөм пыр-жө ускөдчим прөтивниклы паныда контратакөб. Бојецјас бој мунигөн петкөдлісны ыжыд героизм, отвлага да повтөмлүн. Најө левјасмоз өтө здукөн прөтивникөс вөјөдисны паникөб да неорганизованнөја пыш-

—К оружию!—Регыдөн став красноармејцјас вөліны полнөј бојевөј пөрадокын. Мыјөн помешченијеыс петим, пырыстөм пыр-жө ускөдчим прөтивниклы паныда контратакөб. Бојецјас бој мунигөн петкөдлісны ыжыд героизм, отвлага да повтөмлүн. Најө левјасмоз өтө здукөн прөтивникөс вөјөдисны паникөб да неорганизованнөја пыш-

## Новиково сикт вөсна тыш

1918 вөса төвса вој. Лөсөдчөм уэмөдчыны Новиково сиктө. Муртса-на унмовсим і друг кыптис тревога. Локтө прөтивник. Мижан рота өтө здукөн кыпөдчис да сувтис полнөј бојевөј пөрадокө. Прөтивник сиктсаң находитчис 200 метра сайн. Мижан воэын сулалис мөдөн:

Пырыстөм пыр-жө төдлитөг матыстчыны прөтивник бердө да ускөдчыны контратакөб, медем прөтивник ез вермы лезны ни өтик пула.

Тајө мөгсө лоі пөртөма оломө. Мижан рота ускөдчис прөтивниклы паныда контратакөб, а најө усны паникөб да заводитисны пышјыны.

Ме тајө каднас занимајтө помкомротлыс должност. Виэди аслам бојецјасыс действијесө да сетали командасјас. Друг виэда, а воэылын сулалө прөтивник станковөј пулемјотөн, көд нөшта лөсөдчө лылыны мижан позіція куза. Тајө каднас, өтө здукөн прөтив-

## Верхнеј Киги сикт вөсна кос

Тајө фелдыс вөлі 1919 вөса гөжөмын. Мижан 200 морт роталы вөлі сетөма приказ:

—Жугөдны двігөйтчыс прөтивниклыс главнөј вынсө, көдө двігөйтчө өтик фелдјя составын да кутны Верхнеј Киги сиктө пырөмыс.

Ми бөстим курс, флангө пырөмөн наступајтис прөтивниклыс двіженіјесө орөдны. Недыр мыстө ми вөлімын прөтивник тылын 15 километра сайн да полнөј бојевөј пөрадокөн матыстчын враглөн муван колонналаң. Кор јона лоим матынөс, налыс ми кутим јуасын: „кушөм частысөс“,—но најө чөволисны, көт мижанлы зев-нын төдса, мыј налөн голөвнөј сөлаыс 15 километра воэын. Тајө сорнынас ми аснөмөс петкөдлим, мыј ми сизі-жө налөн частјасыс белөјјас. Најө веритисны і збылыс мижанөс нафөјчисны, мыј ми белөјјас. Кор-нын мижан костын накөд лоі расстојанијеыс 30—35 метрајас најө пыр двігөйтчисны воэө, мижаныс некушөма виччыстөг.

Ме тајө каднас вөлі роталөн вескыдыв флангас да лөсөдчө сетны условнөј синал прөтивниклөн артиллерия, кавалерия да пехота выльө гранатајасөн шыблавны. Кор воис удобнөј момент, ме асламыс бојецјасыс сеті команда: —Бросай гранаты по противнику!

Отпырјө прөтивник пышкын грөмөбтис некымын граната. Тајө виччыстөм торыс прөтивник костын кыпөдчис паника да кытчө сурө пышјөм.

Та бөрын ми корсим бур места да лөсөдчим прөтивниклы паныдөн. Кутим виччысны, мыј лоас воэө. Недыр мыстө мижанлаң шөссе куза воис бронөавтомашина да лыліс мижан куза снарадјасөн сөсса бөр бөрынчис.

ныклы ме сеті команда —„Бросай оружие! Сво-лоч!“ Та көд өтшөщ шыбиті граната месан неылын сулалыс прөтивник группа выльө, көдө шыппијас зикөз воші. На пышкын шөщ вөліс белөј офицер. Но сижө колө ловјөн да лөсөдчө лыны наганыс менам морөсө. Тајө моментас ме бөста винтовка да сылы лөза вескыда морөсас. Сижө усө. Ме мунө пулемјот динө да сижө көсја бергөдны прөтивниклы вөча. Друг виэдлі, а белөј офицерыд бара-на нагансө лөсөдчө меным, ме та костө бөстө винтовка да офицерыды реэгі мөдыс, көд бөрын ферт-нын лөныс зикөз. Тајө схватка бөрын спөкојнөја бөстө прөтивниклыс пулемјотсө да заводитө лылыны пышыс белөј салдатјас куза. Та бөрын тајө бој вылас нөшта кутө 17 мортөс пленө, көдјас недырмыстө лоисны мижан ротаса бојецјасөн.

## Верхнеј Киги сикт вөсна кос

Друг, көнкө кутис кывын моторлөн шум. Ме бөстө кык красноармејецөс да ускөдчө төдмавын, мыјын сен фелдыс. Азга, неыжыд чөј паныд кыпөдчө бронөмашина, көнө кујим пулемјот. Ми водим канаваө да мөдим виччысны бронөмашинаыс воимсө. Кор зикөз воис бронөмашинаыс мижан динөз, ме өтө здукөн машинаын имөйтчыс өшіно шыбиті граната, а кык красноармејецыд шыбытисны улас, мыј вөсна бронөмашина сувтис да лоис мижан жертваөн. Чеччышти канаваыс да вөстө өзөсө бронөмашиналыс, кытөни кулісны нөл шөј, 3 пулемјотчөк да 1 водивель-механик. Пыри машина пыщкө перјө кујимнан пулемјотсө да шөктө нуны асламыс ротаө.

Тајө кад колөстө кыккө друг воис баталлоннөј комиссар Асејев јорт да мен висталис: „Теныд Политов јорт, лоас таыс ыжыд награда“.

Ташөм бојевөј эпизодјасас ме участвујтлі нөшта уналаын-на, кыз Варшава бердса косын, Минск вөсна бојын да с. в. Ставсөкө гижны позө печатајтны замөчательнөј кыга.

Талун Рабоче-Крөстанскөј Краснөј Армијалы да Војенно-Морскөј флотлы XXI-өд годовшчина тырануно ме ыжыд гордөстөн вөјөда төд выльө сижө бојевөј лунјассө, мыј мен удајтчывлис сы ыжда чест да слава том советскөј республикаөс вичны вражескөј полчөшчөјасыс. І көсјаскө враг нөшта ускөдчыны мижан шуда социалистическөј рөфина выльө, пөлучитас сөщөм-жө сокрушителнөј удар, кушөмөс сижө пөлучитис 1919—1920 өд вөјасын мижан регуларнөј Рабоче-Крөстанскөј Краснөј Армијасын! Орфенөносөц—Н.Пөлитов.

## Районнөј партијнөј собраніје

### ВЫЛЫН

Районнөј партијнөј собраніје февраль 17-өд лунса заседаније вылын ВКП(б) райкомса секретар Габов јорт вөчис доклад ВКП(б) XVIII-өд сјезд вылын Жданов јорт докладлөн тезисјас ылыс.

Тајө вопрос кузаыс сорнитис 23 морт. Жданов јорт докладлыс тезисјасөб обсуждајтөм мунис вылын политическөј уровөнын да партијасө шленјас ыжыд активностөн.

Февраль 18-өд лунса заседаније вылын районнөј партијнөј собраніје примитис Молотов да Жданов јортјас докладјаслөн тезисјас куза соответствујущөј резолюция. Коммунистјасөб вөлі сетөма уна содтөдјас тезисјас динө. Напрөмер, лыфдыны коланаөн райкомјас бердө котыртны сөскохоэајственнөј отфел; ВКП(б) обкомса агитация да пропаганда отфөлын јуралыслы индыны замөститөлөс, көдө кутас ужавны печат куза вопросјасөн.

Областнөј партијнөј конференция выльө лоис бөрдөма 5 делегатөс решајущөј гөлдөсөн да 4 делегатөс совещательнөј гөлдөсөн. Та бөрын собраніје помөвис.

## Көза кежлө тыр дасөн

Визса „Краснөј знамя“ колхозын колхозникјас ыжыд кыпыдлунөн лөсөдчөны встретитны ВКП(б)-лыс XVIII-өд сјезд. Тувсов көза кежлө лөсөдчана ужјас нөдөдөм выльө вөчөма календарнөј план, кытчө быд уж нөдөдөм куза индөма кыккутысјасөн торја јөзөс. Календарнөј планын сизөк-жө индөма март 10-өд лун кежлө 100 прөцент выльө петкөдны мујас выльө кујөд, ештөдны вичму ужалан машинајас ремонтірујтөм, тријер пыр весавны 2 пөв көдјыс, дастыны да вөјны тырмыдөн пощ-мајөг.

Тувсов көза кежлө лөсөдчөм куза тајө плансө, колхозникјас общөј собраніјеөн өтсөгласөн лоі вынөсөдөма. Горбунов.

ОТВ. РЕДАКТОР

Н. Д. ЛАПИН.

## Объявление

С 16 Февраля 1939 г. в с. Устьвыми организована постоянная юридическая консультация, помещающаяся в здании Устьвымской прокуратуры. Прием посетителей, нуждающихся в юридической помощи, както: устные советы, писание жалоб и заявлений, защита в суде по уголовным делам, ведение в суде гражданских дел и т. д. производится в часы занятий, кроме выходных дней.

Член коллегии защитников —Сердитов.